

Inovovaný předmět

Katedra

KAS/DISTU

Garant předmětu:

Mgr. Lenka Krhutová Ph.D.

Název předmětu

Úvod do disability studies

Anglický název předmětu

Introduction to Disability Studies

Zkratka katedry/kód předmětu   Kredity   Semestr   Typ ukončení   Forma výuky předmětu

KAS/DISTU	3	letní	zkouška	prezenční
-----------	---	-------	---------	-----------

Jazyk výuky

Čeština   Angličtina   Němčina   Polština   Francouzština   Jiný jazyk

☒	☐	☐	☐	☐	
-------------------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--

Počet hodin výuky týdně

Přednášky – cvičení - semináře

1-1-0

Počet dnů – týdnů výuky v semestru

(u praxí, exkurzí, apod.)

dny/semestr

Vyučující předmětu:

Mgr. Lenka Krhutová, Ph.D.

Obsah předmětu

Absolvent/ka předmětu získá znalost multioborového kontextu životních podmínek lidí s dis/abilitou se zaměřením na zdravotní postižení. Důraz je kladen na porozumění tématu zdravotního postižení v rovině širšího společenského rámce. Tradiční témata jedinec, rodina, komunita jsou rozvinuta k lingvistickým, genderovým, socioprostorovým, politickým a dalším aspektům včetně umělecké a mediální prezentace zdravotního postižení.

Získané způsobilosti absolventa / absolventky předmětu:

Získané znalosti:

- bude znát rozdíly mezi pojmy nemoc - disabilita - zdravotní postižení,
- získá přehled o komplexitě životních podmínek lidí se zdravotním postižením.

Získané dovednosti:

- bude schopen/schopna porozumět souvislostem zdravotního postižení a jeho dopadům pro společnost /jedince /rodinu /komunitu,
- bude umět identifikovat klíčové problémy k řešení otázek kvality života lidí s postižením,
- bude schopen / schopna aktivně pracovat s primární literaturou a sekundárními zdroji.

Požadavky na studenta / studentku

Povinné studijní aktivity:

- A Aktivně studovat průběžně zadávané studijní zdroje.
- B 80% účasti na cvičení.
- C Zpracovat semestrální práci - odbornou esej podle zadaných kritérií a ve stanoveném termínu.
- D Úspěšné absolvování zkoušky dle výběru studenta buď/nebo:
  - a) písemný test
  - b) ústní zkouška

Podmínka pro splnění zápočtu: dosáhnout minimálně 51 bodů ze 100 za aktivity A-D v předepsané struktuře bodů.

Přehled probírané látky

1. Teoretická východiska disability studies. Teorie a modely zdravotního postižení.
2. Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví. Metodologické problémy výzkumu zdravotního postižení.
3. Historie zdravotního postižení.
4. Sociální fungování, komplexita životní situace. Sociální prostředí.
5. Fyzické a informační prostředí.
6. Zdravotní a vzdělávací politika. Systémy sociální ochrany.
7. Politika zaměstnanosti. Právní systém.
8. Mezinárodní hnutí za občanská práva lidí s postižením. Politické aktivity lidí s postižením v ČR.
9. Organizace osob se zdravotním postižením. Participace lidí s postižením na utváření a realizaci veřejné politiky v ČR.
10. Jazykové a etické aspekty zdravotního postižení.
11. Sociálně kulturní konstrukce zdravotního postižení. Zdravotní postižení v literatuře a ve výtvarném umění.
12. Zdravotní postižení ve filmové a televizní tvorbě. Zdravotní postižení a zpravodajská média.
13. Umělecká tvorba lidí s postižením. Významné osobnosti se zdravotním postižením.

Studijní literatura

Základní - povinná

1. KRHUTOVÁ, Lenka, 2011. *Úvod do Disability Studies*. Ostrava: Ostravská univerzita.
2. KRHUTOVÁ, Lenka, 2011. *Čítanka textů k DISTU*. Ostrava: Ostravská univerzita v Ostravě.
3. Kolářová, Kateřina (ed, 2012. *Jinakost - postižení - kritika. Společenské konstrukty nezpůsobilosti a handicapu*. Praha: SLON.
4. *Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví* 2008. WHO 2006. Český překlad Pfeiffer, J., Švestková, O. Praha: NRZP ČR.

5. Národní plán vytváření příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010-2014. Praha: Úřad vlády 2010.
6. Úmluva o právech osob se zdravotním postižením.

Doporučená

7. MURPHY, R. F., 2001. *Umlčené tělo*. Praha: SLON.
8. ALLPORT, G. W., 2004. *O povaze předsudků*. Praha: Prostor.
9. BARNES, C., OLIVER, M., BARTON, L., 2002. *Disability Studies Today*. Cambridge: Polity Press.
10. GOFFMAN, E., 2003. *Stigma. Poznámky o způsobech zvládnání narušené identity*. Praha: SLON.
11. KALVACH, L. a kol. *Křehký pacient a primární péče*. Praha: Grada, 2011.
12. Český statistický úřad, 2008. *Výsledky výběrového šetření zdravotně postižených osob za rok 2007*. Praha: ČSÚ.

Vyučovací metody

- Monologická
- Dialogická
- Metody práce s textem
- Metody písemných akcí
- Prezentace
- Metody e-learningu
- Výuka podporovaná počítačem

Hodnotící metody

- Esej
- Průběžná analýza výkonů studenta
- Didaktický test
- Bodové hodnocení
- Rozbory děl duševního charakteru
- Zkouška

Podmiňující předměty

žádné

Vylučující předměty

žádné